

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, कानून उपसमूह, छैठौं तह, अधिकृत पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) – ५० अङ्क

१. वर्तमान संविधान र शासन प्रणाली

- १.१. नेपालको संबैधानिक विकासक्रम
- १.२. राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरू
- १.३. शक्ति पृथकीकरण र सन्तुलनको सिद्धान्तको व्यवहारिक प्रयोग
- १.४. मौलिक हक र तिनको कार्यान्वयन
- १.५. संघीय, प्रदेश र स्थानीय तहका सरकार एवं तिनीहरू बीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.६. बहुस्तरीय शासन र नेपाल : अनौपचारिक शासन, नागरिक समाजको शासन, स्थानीय शासन, सहकारीतामूलक शासन, व्यावसायिक शासन र संयुक्त राष्ट्रसंघ

२. कानून र न्यायका मान्य सिद्धान्तहरू

- २.१. प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्त
- २.२. प्राङ्ग न्यायको सिद्धान्त
- २.३. विलम्बको सिद्धान्त
- २.४. दोहोरो खतराको सिद्धान्त
- २.५. म्याद, हदम्याद, म्याद तारेख र हकदैयाको सिद्धान्त
- २.६. निष्पक्ष सुनुवाईको सिद्धान्त
- २.७. नजिरको सिद्धान्त
- २.८. फैसला स्थिरताको सिद्धान्त
- २.९. अधिकार क्षेत्रको सिद्धान्त
- २.१०. कानून व्याख्याको सिद्धान्त
- २.११. अदालतको सहयोगी (Amicus curiae)

३. विवाद समाधानका वैकल्पिक उपाय

- ३.१. करार कानून र करारीय विवाद समाधान
- ३.२. मध्यस्थता, समन्वय र मेलमिलाप
- ३.३. विवाद समाधानका अन्य वैकल्पिक उपाय

४. कानूनी मस्यौदा

- ४.१. रिट निवेदन
- ४.२. लिखित जवाफ
- ४.३. फिराद, प्रतिउत्तर
- ४.४. वारेसनामा
- ४.५. दावी/प्रतिदावी
- ४.६. करारनामा
- ४.७. अन्तरिम आदेश भ्याकेटको निवेदन

५. कानून तर्जुमा सम्बन्धी ज्ञान

- ५.१. कानून तर्जुमा सम्बन्धी आधारभूत पक्ष तथा सिद्धान्त
- ५.२. ऐन, नियम, गठन आदेश र सूचनाको तर्जुमा तथा सम्पादन

६. अन्तर्राष्ट्रिय कानून

- ६.१. मानव अधिकार सम्बन्धी विश्वव्यापी घोषणा र त्यसको कार्यान्वयन सम्बन्धी महासन्धीहरू
- ६.२. संयुक्त राष्ट्र संघको वडापत्र
- ६.३. सार्कको वडापत्र
- ६.४. नागरिक उड्डयन सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धी, १९४४
- ६.५. हवाई सेवा सम्झौता
- ६.६. वायुसेवा संचालकको दायित्व सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
- ६.७. हवाई सुरक्षा कानून

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, कानून उपसमूह, छैठौँ तह, अधिकृत पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (ख) – ५० अङ्क

७. नागरिक उड्डयन सम्बन्धी नेपाल कानून

- ७.१. गैर सैनिक हवाई उडान (सिभिल एभिएसन) ऐन, २०१५ तथा नियमावली, २०५२
- ७.२. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३
- ७.३. नागरिक उड्डयन नियमावली, २०५८
- ७.४. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरूको सेवाका सर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६
- ७.५. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७
- ७.६. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०७८
- ७.७. नागरिक उड्डयन सुरक्षा नियमावली, २०७३

८. अदालत र न्याय प्रशासन सम्बन्धी नेपाल कानून

- ८.१. कानून व्याख्या सम्बन्धी ऐन, २०१०
- ८.२. प्रमाण ऐन, २०३१
- ८.३. न्याय प्रशासन ऐन, २०७३
- ८.४. सर्वोच्च अदालत ऐन, २०४८ र नियमावली २०७४
- ८.५. मुलुकी देवानी कार्यविधि (संहिता) ऐन, २०७४
- ८.६. मुलुकी देवानी (संहिता) ऐन, २०७४

९. सुशासन सम्बन्धी नेपाल कानून

- ९.१. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- ९.२. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
- ९.३. सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४
- ९.४. सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- ९.५. विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार ऐन, २०६३
- ९.६. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४

१०. विवाद समाधान सम्बन्धी नेपाल कानून

- १०.१. जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
- १०.२. मध्यस्थता ऐन, २०५५
- १०.३. कम्पनी ऐन, २०६३
- १०.४. मेलमिलाप ऐन, २०६८

द्वितीय पत्रको लागि निम्नानुसार प्रश्न सोधिनेछ :

द्वितीय पत्र (विषयगत)				
विषय	खण्ड	अङ्कभार	छोटो उत्तर	लामो उत्तर
सेवा सम्बन्धी	(क)	५०	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०	४ प्रश्न X १० अङ्क = ४०
	(ख)	५०	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०	४ प्रश्न X १० अङ्क = ४०
जम्मा		१००	४ प्रश्न X ५ अङ्क = २०	८ प्रश्न X १० अङ्क = ८०